

Mill-ghana għat-tfal

IL-WARDA MALTIJA

Fost kollha l-ward ta' Mejju
li jarmu hafna fwieħa,
jien waħda biss tferrahni
u nara wisq sabiħa.

Agħtuni din il-warda
ħa nigri u nifraħ biha,
irridha bajda u ħamra
irrid Warda Maltija.

Inħobbha din il-Warda,
inbusha xħin tkun f'idi,
għaliex din iggib l-isem
ta' Malta, Art Twelidi.

GĦASFUR

Fejn int sejjer, għasfur ċkejken,
dalghodu kmieni kmieni,
kollok sabiħ u mżewwaq,
kollok ħafif u hieni?

Jekk int sejjer gewwa l-bejta
li ħdimt biċ-ċkejken driegħek,
sellili għall-għammiela,
sellili għat-tfal tiegħek.

L-ILSIEN MALTI

Inħobb llsien dil-Gżira
li għex u trabba miegħi
għaliex dan tani Alla,
għaliex dan biss hu tiegħi.

Mhux Malti minn imaqdar
lil dan ilsien sabiħ,
mhux Malti min għall-frugħa
jistħi jiftaħar bih.

GORG PISANI

Ir-Rewwixta tal-Milizzja taż-Zurrieq għall-Kaptan tagħhom.

Ma kienx għad fadal ħin wisq biex titla' x-xemx ħalli
tagħti l-ħajja u ddawwal il-jum tal-15 ta' Mejju 1641. Dal-
jum kien nhar ta' Erbgħa. F'daqqa waħda, bla ħadd ma
kien jistenna, tinsama' tfaqqigħa kbira ta' kanun miġbuda
minn fuq is-swar ta' l-Imdina. Fis-skiet u l-ħemda tal-lejl li
kien, din damdmet u dwiet ma' Malta u Għawdex kollha.

Għal din it-tfaqqigħa, wieġeb l-ewwel Għawdex, bi tfa-
qigħa oħra ta' kanun mill-Kastell tar-Rabat. Wara wieġbet
ukoll il-Belt minn fuq it-Torri ta' San Ġwann.

Dawn it-tliet tfaqqigħat ta' kanun, dari kienu jinqdew
bihom biex jagħmlu n-*Nafra*. Dina n-*Nafra* kienet issir
biex jiġi mgħarraf li Gżiritna tinsab imħedda minn xi ħsara.
Aktarx li kien jiġri dan, kull meta jfiġġu x-xwieni Torok fuq
Malta. Bin-*Nafra*, in-nies kienu jiġu mgħarrfa li jinħtieġ ifit-
txu jaqbd u l-armi u jmorru jingħaqdu mar-Riġment tagħhom
bla telfien ta' żmien xejn, biex jistgħu jħarsu arthom
l-għažża minn kull tiġrib li jista' jinqala'.

Dari kull min jidħol fil-ħmistax-il-sena tiegħu, kien irid
jaqdi lil Malta billi jagħmilha ta' suldat fil-Milizzja, u jibqa'
fiha sa kemm ikollu 65 sena.

Mid-dmir ta' suldati tal-Milizzja kienu jistgħu jeħilsu
dawk li ma jkunux tajba għall-armi, bħal l-għomja, il-magħ-
tuba u hekk. Ma' dawn ukoll dawk il-misserijiet li jkollhom
tlitt itfal suldati, kemm jekk dawn ikunu fil-Milizzja, kemm
f'band'oħra ma' l-Ordni. Iżda, meta Malta tkun imħedda
mill-egħdewwa, kellu jaqbad l-armi kulħadd, kull min kien
jiġflaħ jitqabad.

Fiż-żmien li qegħdin insemmu (1641), il-Belt Valletta, il-Bir-
gu, l-Isla u l-Imdina kellhom ir-Riġment tagħhom tal-Milizzja.
Iżda l-irħula kollha kienu mqassma fi tliet Riġmenti oħra biss.
L-ewwel Riġment kien imgħaqqad mill-Kumpanija ta' Birkir-
kara u mill-oħra tan-Naxxar; it-tieni minn ta' Ħal-Qormi u
minn ta' Ħaż-Żebbuġ; u t-tielet minn ta' Santa Katerina (iż-
Żejtun), ta' Birmiftuħ (il-Gudja), taż-Zurrieq u tas-Siġġiewi.
Iżda kull raħal milli semmejna kien jiġbor miegħu l-irħula
żgħar l-oħra ta' ma' dwaru u l-qrib tiegħu.